№ 234. Piątek 14. Października 1859. Rok wydania 49

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wysoka naczelna komenda armii, jako też wysokie ministeryum spraw wewnętrznych i finansów ustanowiły za powzięciem wspólnej uchwały rozporządzeniem z 12. września 1859 taxę uwolnienia od służby wojskowej na rok 1860 na Tysiąc dwieście złotych (1200 zł.) waluty austryackiej.

Co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej z tym dodatkiem, że przy uzupełnieniu armii na rok 1860 rozszerzony został wyjątkowo termin zgłoszeń dla składania taxy aż do czasu, jaki na mocy §. 30 lit. *c.* urzędowej instrukcyi do ustawy względem uzupełnienia armii naznaczyły władze powiatowe do wnoszenia prośb o uwolnienie, i władze powiatowe otrzymały upoważnienie zezwalać na ich przyjęcie.

Lwów, 10. października 1859.

Obwieszczenie

Czwarte publiczne wylosowanie obligacyi indemnizacyjnych lwowskiego okręgu administracyjnego odbędzie się dnia 31. b. m. o godzinie 9. przed południem w sali posiedzeń wydziału stanowego (w zabudowaniu narodowego zakładu imienia Ossolińskich nr. $23^2/_4$.)

Kwota przeznaczona do umorzenia w tem czwartem wylosowaniu wynosi 236.000 złr. m. k., czyli 247.800 zł. w. a., przyczem przychodzą do wylosowania wszystkie do 16 sierpnia r. b. wydane obligacye indemnizacyjne tego okręgu administracyjnego.

Co się niniejszem odnośnie do obwieszczenia z 15. kwietnia r. b. nr. 1540 podaje do wiadomości publicznej.

Z c. k. dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych.

Lwów 11. października 1859.

W. Piotr Trzciński ofiarował w upominku tutejszemu c. k. gimnazyum Franciszka Józefa przepyszny, w złote ramy oprawiony obraz olejny, przedstawiający Jego c. k. apostolską Mość naszego najłaskawszego Cesarza i Pana prawie w naturalnej wielkości.

Ten wspaniałomyślny czyn podaje c. k. namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości publicznej.

Ofiary pieniężne na utworzenie korpusu ochotników w obwodzie czortkowskim. (Dokończenie.)

10) *W powiecie zaleszczyckim* złożyli WW. właściciele dóbr: Edward hr. Dunin Borkowski w Gródku 100zł., Alfred hr. Dunin Borkowski w Królewcu 50zł., Seweryn hr. Borkowski w Szuparce 50zł., Leon baron Brunicki w Zaleszczykach 100zł., Jan Łukasiewicz w Żyrawie 25zł., Jan Jocz w Kasperówce 20zł., Wenant Jełowicki w Chudjowcach 15zł., Kalasanty Szeliski w Nowosiółkach 25zł., Krzysztof Prunkuł w Lesieniczkach 25zł.; właścicielki dóbr: Julia hr. Ostrorogowa w Kołodrubkach 10zł. 50c., Józefa Babecka w Zazulincach 15zł.; państwo Sinków 20zł.; właściciele części dóbr: Ignacy Łukasiewicz w Kasparówce 10zł., Pawlikowski w Nowosiółkach Kostiukowych 10zł., Jan Newe w Kasperowcach 5zł. 25c., Jan Sochanik w Holihradach 5zł. 25c., Leopold Rzepicki w Kasperowcach 15zł. 75c.; dzierżawcy dóbr: Wiktor Gawłowski w Kołudrubkach 5zł. 25c., Henryk Stroński w Kasperowcach 10zł., Olechowski w Winiatyńcach 40zł., Hołubasz w Dźwiniaczu 2zł., Bennion Weinstein w Korolówce 50zł., Aba Kimmelmann w Szyszkowcach 20zł. 50c.; powiatowi urzędnicy w Zaleszczykach: Antoni Werner przełożony powiatu 25zł., adjunkci: Dyonizy Korczyński 5zł. 25c. i Maxymilian Starzewski 5zł. 25c., aktuaryusze: Karol Maryanowski 10zł. i Michał Gaspary 5zł., kanceliści: Hyacynt Złochowchowski 1zł. 5c., Jan König 5zł. 25c., i Zygmunt Marcinkiewicz 1zł. 15c.; żurnaliści: Jan Kułaczkowski 1zł. 5c., Mikołaj Popowicz 1zł. 5c. i Karol Zakrzewski 1zł. 5c.; Mandis sekretarz finansowy 5zł. 25c.; Franciszek Pitsch chirurg obwodowy 5zł., Józef Świątkiewicz powiatowy nadzorca budownictwa drogowego 5zł. 25c.; Kozłowski komisarz finansowej straży 5zł.; Ignacy Bittel inspektor katastralny 5zł. 25c., Tadeusz Głowacki dyrektor głównych szkół obwodowych 1zł. 5c.; nauczyciele: Jan Kraus, Józef Mochnacki i Tytus Dyliński po 1zł. 5c.; Jan Bierzecki poborca podatkowy 2zł.; Adolf Bittner oficyał urzędu podatkowego 1zł. 5c.; Jan Wreha 8zł. 40c.; Leon Schiller poczmistrz 5zł. 25c.; Skrowaczewski nauczyciel domowy 2zł. 10c.; Wilhelm Kräuterblüth chirurg 2zł. 10c.; Kolmann Maryański chyrurg 1zł.; Antoni Pałkiewicz rz. k. proboszcz w Zaleszczykach 10zł.; Stefan Wiśniewski rz. k. parafialny kooperator w Zaleszczykach 3zł.; Gustaw Zipser ewang. pastor w Zaleszczykach 1zł. 5c.; Michał Rożankowski gr. k. proboszcz w Zaleszczykach 2zł. 10c.; Leopold Zalewski gr. k. parafialny koop. w Zaleszczykach 1zł. 5c.; gr. k. proboszczowie: Józef Rostkiewicz w Rzeżawie 2zł. 10c., Alexander Zrażewski koop. paraf. w Dupliskach 1zł. 5c., Ant. Uhrynowski gr. k. prob. w Szczytowcach 2zł. 10c.; Paweł Hruszkiewicz w Winiatyńcach 3zł. 15c., Ignacy Gawacki w Skowiatynie 2zł. 10c., Michał Berezowski w Chudjowcach 2zł. 10c., Jan Kuliniewicz w Szuparkach 2zł. 10c., Alexy Hankiewicz w Sinkowie 4zł., Antoni Haresymowicz w Gródku 4zł. i Bazyli Sawczyński w Zazulińcach 2zł. 10c., Melania Stecher wdowa po lekarzu obwodowym w Zaleszczykach 5zł. 25c., Józef Kodrębski kupiec w Zaleszczykach 5zł. 25c.; Józef Melnel piekarz w Zaleszczykach 2zł. 10c.; Gilner wdowa po lekarzu obwodowym w Zaleszczykach 1zł., Magdalena Brylińska wdowa po kanceliście obwodowym w Zaleszczykach 1zł.; Jan Halwany pensyonowany kancelista powiatowy w Zaleszczykach 2zł. 10c.; Alojzy Semler kancelista obwodowy w Zaleszczykach 5zł. 25c.; Jakób Negrusz aptekarz Zaleszczykach 5zł. 25c.; Ludwik Welles doktor medycyny 1zł. 5c.; Dawid Kampel kupiec w Zaleszczykach 2zł. 5c.; Mikołaj Bekierski pisarz gminny 1zł.; Anastazy Orłowski urzędnik prywatny 5zł. 55c.; Mikołaj Tarkiewicz ekonom w Żyrawce 5zł. 25c.; Karol Borysiewicz ekonom w Dobrowlanach 3zł. 15c.; Jan Szydłowski prywatny mieszkaniec w Nowosiółkach Kostiukowych 5zł. 25c.; Wincenty Dąbrowski nadleśniczy w Korolówce 10zł.; Władysław Kostecki pisarz gminny w Korolówce 2zł.; Jan Dzierzek administrator dóbr w Szuparkach 5zł. 25c.; Felix Żubrzycki gorzelnik w Bedrykowcach 4zł. 5c.; Józef Nowakowski gorzelnik w Bedrykowcach 2zł. 10c.; Jan Zajączkowski administrator dóbr w Sinkowie 5zł. 25c.; Maryan Zajączkowski rachmistrz w Sinkowie 1zł. 5c.; Ignacy Mykitowicz ekonom w Szuparkach 2zł. 10c.; Marcin Jasiński wójt w Szuparkach 2zł. 10c.; Ignacy Hawecki 2zł. 10c.; Uszer Boruch Weinstein w Korolówce 20zł.; Mordko Littmann Ellberger dzierżawca propinacyi 2zł. 10c.; Zeltmann Hollenberg dzierżawca propinacyi 2zł. 5c.; Leib Nemhauser dzierżawca młyna $52^1/_2$c.; Froim Drescher dzierżawca młyna 1zł.; Jankiel Bretschneider dzierżawca propinacyi w Korolówce 5zł. 25c.; Eisig Reibel handlarz w Korolówce 4zł.; Meschel Bretschneider handlarz w Korolówce 3zł. 15c.; Szaja Reibel dzierżawca propinacyi w Skowiatynie 2zł. 5c.; Mojżesz Weinstein dzierżawca propinacyi w Szyszkowcach 3zł.; Josel Gritz gorzelnik w Szyszkowcach 2zł. 10c.; Chaim Leisor Gininger dzierżawca propinacyi w Szuparkach 3zł. 5c.; Noe Kimmelmann szynkarz w Kołodrubkach 2zł. 10c.; Mordko Löbel dzierżawca propinacyi w Kułakowcach 3zł.; Mojżesz Engiel kolektant loteryjny w Zaleszczykach 1zł.; Leisor Rosenzweig dzierżawca propinacyi w Zaleszczykach 20zł.; Mordko Epstein ajent propinatora w Zaleszczykach 2zł.; Schulim Silberbusch handlarz 1zł.; Abraham Seelig Goldschläger kramarz w Zaleszczykach 1zł.; Szłoma Holzstein handlarz drożdżami 1zł.; Hersz Rosenzweig handlarz 4zł.; Mortko i Alter Wurmbrand kramarz 1zł.; Hersz Tattelbaum handlarz 2zł.; Izak Nagler handlarz 2zł.; gmina Korolówka 21zł.; żydowskie gminy: Korolówka 31zł. i Zaleszczyki 100zł.; żydzi w Holihradach 8zł. 40c.; garbarze, krawcy i cech siodlarski 5zł. 25c.; cech szewski 3zł.; cech krawiecki 2zł. Razem 1130zł. $7^1/_2$c. Zatem ogólna suma z całego obwodu czortkowskiego 11,443zł. 49c. walutą austr. i 90złr. m. k. w obligacyach narodowej pożyczki.

Sprawy krajowe.

(Obwieszczenie ministerstwa finansów.)

Wiedeń, 11. października. *Gazeta wiedeńska* zawiera następujące obwieszczenie ministerstwa finansów:

„Gdy z dniem 24. sierpnia r. b. upłynął ostatni termin wypłaty dobrowolnej pożyczki z roku 1854 i jeszcze tylko pojedyncze

pozycye pozostały do spłacenia, pokazało się, że ogólna suma obligacyi tego długu, wydanych w ciągu pięcioletniego peryodu finansowego, wynosi 611,571.300 złr. m. k., z których jednakże 26,492.100 złr. m. k. znajduje się w majątku funduszu amortyzacyjnego długów państwa, i przeto suma znajdujących się w obiegu obligacyi tego 585,079.200 złr. m. k., i niniejszem zamyka się stanowczo dobrowolną pożyczkę z roku 1854.

— Mołdawsko-wołoski rząd ustanowił kurs zagranicznych monet złotych i srebrnych, jak następuje:

Monety złote.

1 austr. dukat . . .	31 piastrów	20 parów
1 funt szterling . .	67 „	— „
1 turecka lira . . .	60 „	30 „
1 rosyjski imperyał	54 „	— „
1 dwudziestofrank. .	54 „	— „

Monety srebrne.

1 austr. cwancygier . . .	2 piastry	10 parów
1 stara austr. dwuzłotówka	13 „	20 „
1 austr. nowy złoty . .	6 „	12 „
1 austr. ćwierćzłotówka .	1 „	23 „
1 turecki ikasar	12 „	— „
1 rosyjski rubel srebrny .	10 „	20 „
1 pięciofrankówka . . .	13 „	20 „

Ameryka.

(Spór o San Juan. — Szczegóły spisku w Haity.)

Nowy York, 22. września. Jenerał Scot odpływa jutro parowcem „North Star w urzędowem poselstwie ku Pacifikowi, zaszczycony nadzwyczajnem pełnomocnictwem ma załatwić spór pograniczny, jaki o posiadanie San Juan, powstał między Anglią a Stanami zjednoczonemi. Poselstwo to tłumaczą sobie powszechnie w duchu pokojowym. Wojskowe stanowisko posła nie ma tą razą żadnego znaczenia.

Port au Prince, 4. września. *Moniteur Haitien* podaje następujące szczegóły sprzysiężenia na życie prezydenta, a którego padła córka ofiarą. Już przed dwoma miesiącami ostrzegano prezydenta przed jenerałem Prophite jako przed zdrajcą; prezydent nie dowierzał pomowom, gdyż w nim upatrywał szczerego przyjaciela, lecz później jednak przekonano go dowodami. Powiodło się, dostać pismo jenerała Prophite i kilka innych aktów z których okazuje się, że jenerał jest naczelnikiem sprzysiężenia, którego członkowie nazywają się „Sprzymierzeńcami obalenia;“ siedziba sprzysiężonych była i jest jeszcze w Port au Prince. Jenerał Prophite zaprzeczył, chociaż prezydent mu przedłożył wszystkie szczegóły denuncyacyi potwierdzonej raportami z rozmaitych okolic a głównie z północy, gdzie się rozgałęziło sprzysiężenie, i gdzie przyaresztowano kilku emisaryuszów sprzysiężonych. Wszystkie dowody kazał prezydent przedłożyć radzie, dla powzięcia stanowczych środków. Postanowił postępować łagodnie i jeszcze dnia wczorajszego zezwalał jenerałowi Prophite opuścić wyspę i tem samem ocalić się od zguby. Jenerał znajdował się rzeczywiście już wczoraj wieczór w zatoce, gdy jego towarzysze zawiedzeni w swoich nadziejach postanowili chwycić się skrytobójstwa i czego ofiarą padła córka prezydenta, i jak utrzymują chcieli tym sposobem pomścić się na prezydencie, do którego osobiście dobrać się nie mogli.

Powyż oznaczony dziennik nic nie wspomina o odkryciu mordercy.

Hiszpania.

(Formowanie rezerwy. — Wiadomości bieżące.)

W Kadyxie formują teraz 2gą dywizyę rezerwową. Upewniają, że Cesarz marokański żądał w Tangerze od rządu hiszpańskiego przedłużenia terminu do załatwienia sporu, lecz Hispania na to się nie zgodziła.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Indyi. — Wypadki dzienne — Dokumenta w sprawie chińskiej.)

Londyn, 8. października. Rosyjska eskadra znajdująca się od niejakiego czasu w Spithead odpłynęła na śródziemne morze.

— Komisya obrony krajowej udała się 6. b. m. z Woolwich do Duwru dla złożenia sprawozdania względem obwarowania tego miejsca i wybrzeży przyległych.

— Rząd nieogłosił tą razą żadnych depesz z Indyów ani z Chin, które pocztą lądową otrzymał. Zdaje się, że albo nie ma nic nowego, albo niemogą być w tej chwili jeszcze podane do wiadomości powszechnej. W Liwerpolu otrzymano jednak dość ważne doniesienia z Kalkuty, a między innemi wiadomość o tem, że na wybrzeżach Kattywaru może łatwo przyjść do nowych zaburzeń z powodu wydanego rozkazu rozbrojenia mieszkańców w Jejporze. Nieco później nadeszły do Anglii i inne depesze prywatne, według których wojska niegdyś kompanii indyjskiej, które potąd upierały się przy swej dymisyi, chcą już przyjąć naręczne (t. j. zawerbować się do służby królewskiej), i wojować z Chinami. Jeżli się potwierdzi to doniesienie, o czem godzi się jeszcze wątpić dlatego, że rząd nieogłasza tej wiadomości — tedy byłaby to nowina dla Anglii bardzo pomyślna pod względem tak wojskowym, jak niemniej politycznym i finansowym. Najprzód uzyskanoby tym sposobem 10.000 żołnierza wymusztrowanego, doświadczonego i z klimatem tamtejszym oswojonego, a wojowników takich niemogłaby Anglia bez wielkich trudności i kosztów sprowadzić do Indyów; powtóre rzecz to pomyślna pod względem politycznym, gdyż Indyanie nie będą już spuszczać się na to, że nawet wojska europejskie niechętne są panowaniu angielskiemu, a rządowi angielskiemu idzie oprócz tego i o to, by w obec Chin wystąpić przynajmniej z równą jak i Francya siłą zbrojną. Wkońcu zyska na tem Anglia i pod względem finansowym, gdyż uzupełnienie dymisyonowanych żołnierzy wymagałoby przynajmniej pół miliona funtów szterlingów wydatku. Potąd jednak wiadomość ta ani się sprawdziła, ani jej jeszcze nie odwołano.

— *London Gazette* ogłasza dwanaście dokumentów w sprawie chińskiej. Są to depesze, wymieniane między rządem angielskim i jego nadzwyczajnym posłem w Chinach, panem Bruce. Przedewszystkiem pokazuje się z tej „błękitnej księgi,“ że mr. Bruce a z jego raportów także i rząd angielski byli oddawna przygotowani na niechęć, jaką okażą Chinowie w wykonaniu traktatu tjensińskiego.

„Rząd Jej Mości Królowy — pisał lord Malmesbury na dniu 1. marca r. b. — jest przygotowany na to,

„że Chinowie używać będą wszelkich sztuczek, w których tak są biegli, ażeby odradzić panu podróż do Pekinu nawet dla samej ratyfikacyi; ale obowiązkiem pana będzie opierać się stanowczo, chociaż z umiarkowaniem, takim propozycyom i nieprzyjmować żadnych wymówek. Admirał, dowódzca floty Jej król. Mości w Chinach, otrzymał polecenie, wyprawić z panem do uścia rzeki Pejho dość silny oddział floty, i jeźliby nieprzewidziane stosunki niewymagały innego zarządzenia, byłoby dobrze, ażebyś pan aż do Tientsinu jechał angielskim okrętem wojennym.“

Tak pisał lord Malmesbury 1. marca. Tymczasem odstąpił gabinet Tory od steru rządu, a lord John Russell następca lorda Malmesbury w ministerstwie spraw zagranicznych, posłał 6. lipca panu Bruce następujący rozkaz:

„Sir! Rząd Jej Mości Królowy pochwala postanowienie, jakie podług depeszy z 4. maja powziąłeś pan w porozumieniu z panami sir Charles Straubenzee i kontradmirałem Hope, ażeby pod zasłoną dostatecznej siły lądowej i morskiej płynąć rzeką Pejho do Pekinu.“

Francya.

(Wyprawa na Maroko. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 8. października. Złożona z kilku fregat dywizya floty francuskiej, która opuściła Toulon, udaje się, jak teraz mówią, do Algieru, dokąd wiezie 6000 ludzi. Wojsko to przeznaczone jest do wyprawy na Maroko, która się zawsze gotuje, chociaż szczepy na granicy zastanowiły swe napady. *Moniteur Algerien* utrzymuje, że nie można im dowierzać, i dlatego poczyniono w prowincyi Oranie wszelkie przygotowania, ażeby je rozgromić, jeżeliby na nowo rozpoczęły walkę.

— Do *Frankf. Postztg.* piszą z Paryża:

„Upewniają, że Cesarz podpisał dekret z rozkazem obwarowania wysp Chausey (należących do departamentu Kanała) i portu Granville.“

Odnośnie do wyprawy marokańskiej upewniają, że Francya zamierza opanować Uszdę, i ztamtąd domagać się ustąpienia ziemstwa marokańskiego do rzeki Mulni. Jakoż jeszcze marszałek Bugeaud doradzał zaraz po bitwie pod Isly, by Francya tą rzeką odgraniczyła się od cesarstwa marokańskiego.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Mianowania. — Korpus obserwacyjny w Abruzzach.)

Patrie wspomina o ciągłym pobycie margrabi Clanricarde i p. Layard'a we Florencyi, którzy podobno mają parlamentowi angielskiemu złożyć na sesyi przyszłej dokładne sprawozdanie o stosunkach tamtejszych.

— Prokuratora jeneralnego w Neapolu, p. Casella, uwolniono 29. września od tymczasowej administracyi ministerstwa policyjnego. Posadę tę obejmuje teraz margrabia Ajossa, lecz oraz piastować będzie i nadal posadę ministra robót publicznych. P. Casellę mianowano radzcą najwyższego w królestwie trybunału sądowego. Margrabia Ajossa był przedtem intendantem prowincyi Salerno. — Jenerał francuski Roquet przybył do Neapolu. — Korpus obserwacyjny w Abruzzach odbywa pochód pospieszny na miejsce swego przeznaczenia. — Dla przeszkodzenia możliwemu napadowi band środkowo-włoskich morzem z Rimini na brzegi królestwa neapolitańskiego, wyprawiono cztery paropływy na morze adryatyckie w okolice Abruzzów.

Niemce.

(Stan zdrowia króla pruskiego. — Narady względem ustawy małżeństwa. — Godzina policyjna. — Oświadczenie poselstwa austryackiego w Wirtembergu.)

Berlin, 8. października. O stanie zdrowia Jego Mości Króla pruskiego obiegały w Berlinie dnia 7. b. m. smutne wiadomości, ale *Neue Pr. Ztg.* oświadcza, że w stanie zdrowia Jego Mości Króla nie zaszła temi dniami żadna niepokojąca zmiana.

— W pruskiem ministeryum wyznań i sprawiedliwości naradzają się już od dawniejszego czasu nad zarysem do ustawy o małżeństwach. Według tego, co piszą z Berlina, idzie przy tem o wniesienie na przyszłym sejmie nowego projektu do ustawy dla stanowczego uregulowania kwestyi względem powtórnego połącze-

nia raz już rozwiedzionych osób, tudzież względem uchylenia niektórych niedogodności w sprawach rozwodowych.

Elberfeld, 5. października. Dyrektor policyi w Elberfeld i Barmen, Hirsch ogłosił dziś następujące obwieszczenie:

„Zacząwszy od dzisiejszego dnia postanawia się niniejszem aż do dalszych rozkazów na cały okręg dyrekcyi policyjnej zwyczajną dotychczas do jedynastej godziny takzwaną godzinę policyjną teraz dziewiątą godzinę wieczór. Wszyscy oberzyści, którzyby ściśle nie przestrzegali tego do teraźniejszych stosunków zastosowanego rozporządzenia, mogą być pewni, że z końcem roku odmówi się im przedłużenie koncesyi, albo według okoliczności natychmiast się im koncesyę odbierze."

Sztutgarda, 5. października. *Staatsanzeiger* zawiera następujące obwieszczenie ministerstwa spraw zagranicznych:

Po skończeniu transportów wojennych jeńców austryackich przez Niemce południowe, wezwało tutejsze c. k. austryackie poselstwo z polecenia najwyższego dworu pośrednictwa podpisanego król. ministeryum, ażeby wyrazić najczulszą podziękę c. k. rządu władzom publicznym i mieszkańcom tych miast w Wirtembergii, którędy szły te transporta, a najszczególniej tutejszym lekarzom cywilnym i wojskowym, za okazaną przy tej sposobności szlachetną ludzkość i przyjażny sposób myślenia. Na mocy tego podaje się niniejszem ta podzięka do wiadomości publicznej.

Rosya.

(Kary na rozsiewaczów fałszywych wieści. — Szpital Sw. Pawła w Moskwie.)

Petersburg, 1. października. Minister spraw wewnętrznych wydał okolnik, w którym nakazuje władzom publicznym surowo występować na rozsiewaczów złośliwych pogłosek, i co obnoszą wieści o excesach popełnionych na dzierzawcach wódki. Excesa te mają pochodzić ztąd, ponieważ rozszerzona jest pogłoska, że rząd chce tańszej ceny wódki, a dzierzawcy podnosząc ją, postępują samowolnie. Dekret mieni autorami tych pogłosek najszczególniej oddalonych ze służby urzędników, upomina, że burzyciele spokojności publicznej, którzy napadną na sklep z wódką, ściąganą na siebie winę rozboju, będą publicznie chłostani rózgami i przez oprawcę piętnowani. I rozsiewacze złośliwych pogłosek będą także najsurowszą karą dotknięci.

— *Gazeta senacka* ogłasza uzupełniony dnia 14. sierpnia przez Cesarza regulamin szpitalu św. Pawła w Moskwie, który założony przez ówczesnego Wielkiego księcia następcy tronu Pawła Petrowicza, już prawie sto lat istnieje. Szpital ten liczy obecnie 177 łóżek, i leczą tam bezpłatnie tak Rosyan jak cudzoziemców obojej płci, bądź są cywilnego, bądź wojskowego stanu. Tylko włościanie dóbr szlacheckich i ich właściciele mają składać małą kwotę 4 rubli $28^1/_2$ kop. w srebrze.

Księstwa Naddunajskie.

(Obrady Skupczyny. — Deputowani żydowscy. — Czynności Skupczyny. — Zmiany w ministeryum wołoskim.)

Belgrad, 2. października. Dnia 28go z. m. obradowała Skupczyna nad kwestyą, w jaki sposób można by dopomódz zadłużonemu ludowi wiejskiemu i oswobodzić go z długów, ale pomimo projektów i debat nic nie uchwalono.

— Dnia 29. z. m. przyjechał rosyjski konzul Miłoszewicz z Belgradu do Kragujewaczu.

— Pogłoska, jakoby Skupczyna nie zważając na ustaw ogłosić chciała księcia Miłosza królem Serbii, jest zupełnie bezzasadną; Skupczyna niezamyślała nigdy coś podobnego.

— Do *Tem. Ztg.* piszą: Skupczyna powzięła uchwałę, że tylko deputowani mają być upoważnieni przedkładać zażalenia, wnioski, projekta i t. p., które pochodzą od osób prywatnych. Co do rozkazu księcia Miłosza, że tutejsi żydzi wysłać mają z swojego grona trzech deputowanych do Skupczyny pisze *Köln. Ztg.*: tym rozporządzeniem księcia Miłosza zostali żydzi z innymi obywatelami Serbii nie tylko równouprawnieni, ale weszli w posiadanie większych nawet praw jak Serbowie, gdyż z innymi obywatelami brali udział w wyborach miejskich zastępców i prócz tego na 200 swoich kontrybuentów obrali 3 deputowanych, gdy Serbowie na 500 głów obierają tylko jednego deputowanego. Należy nadmienić, że na to rozporządzenie nikt nie powstawał.

— Wiadomości z Kragujewaczu dochodzą do *Temes. Ztg.*, że Skupczyna uchwaliła zaprowadzić sąd handlowy i wexlowy. Według tych samych wiadomości temi dniami ukończy Skupczyna swoje obrady. Na pobyt w Kragujewaczu uskarzają się mocno.

Bukareszt, 28. września. Książę Alexander Jan odjechał 28. b. m. do Jas, gdzie jak słychać otrzyma z rąk posłannika tureckiego berat inwestytury. Prezydent ministrów i minister oświecenia Konstanty A. Kreczulesku podał się do dymisyi, i już ją otrzymał. — Prezydentem ministrów został teraz minister spraw wewnętrznych, N. Kreczulesku, a tymczasowym ministrem spraw wewnętrznych dotychczasowy minister sprawiedliwości, Jan Kantakazynu.

Grecya.

(Wybory. — Imieniny królewskie. — Spłata długu krajowego. — Uniwersytet.)

Wiadomości z Aten sięgają po dzień 10. października: Wybory do parlamentu, ile dotąd wiadomo, wypadły dla rządu korzystnie. Zwołanie parlamentu wyznaczone jest na dzień 6. listopada. Na życzenie Jego Mości Króla nie było w dniu jego imienin żadnych publicznych uroczystości. Nowi członkowie synodu złożyli królowi przysięgę wierności.

— Co do spłaty pożyczki, którę gwarantowały Rosya, Francya i Anglia, słychać, że mocarstwa te mając wzgląd na stan finansów krajowych, wyznaczą wysokość kwoty, która ma być spłacona co roku mniej więcej na milion drachm.

— Napływ uczniów do uniwersytetu w Atenach jest w tym roku nadzwyczaj wielki. Do greckiej stolicy przybyło już do 3000 uczniów, a z tych jedna trzecia część z prowincyi tureckich.

Turcya.

(Sprawy spiskowych.)

Konstantynopol, 1. października. *Journal de Constantinople* zbija uboczne pogłoskę, że brat Sułtana jest uwięziony z powodu odkrytego spisku, donosząc że Jego Wysokość przepłynął w kaiku port i arsenał i udał się do sułtańskiego kiosku wód słodkich. Jego Wysokość spędził sobotę (24. września) w pięknej swej posiadłości, położonej w głębi włości Kadikoj.

— Do *Triester Zeitung* piszą z Pery, że temi dniami umknęło z więzienia kilku głównych hersztów spisku, i że teraz zaczynają nawet wątpić o śmierci Dżaffer Baszy. Powodem do tego jest to, że pomimo wszelkich poszukiwań nie znaleziono dotychczas jego ciała. Rząd wydał przeto najostrzejsze rozkazy, pochwycić na obu brzegach wszelkie środki, ażeby ciało Baszy, a przynajmniej ślady ciała odszukać. Z okolicy Ineboli, Tulczy, Smyrny i Angory nadchodzą doniesienia rozgałęzionego spisku aż w tamtejsze strony.

Azya.

(Poselstwo amerykańskie w Pekinie. — Wiadomości bieżące. — Reformy w Persyi. — Skutek wypadków chińskich.)

W Petersburgu otrzymano wiadomości z Pekinu, według których poseł zjednoczonych Stanów zawsze jeszcze był odcięty od wszelkiej komunikacyi z miastem. Dotąd nieodbyły się jeszcze pierwsze nawet ceremonie, jakie są przepisane. Depesze i pełnomocnictwa posła złożono u wnijścia do cesarskiego pałacu w świątyni słońca, gdzie muszą leżeć czterdzieści dni, nim będą uważane za dostatecznie oczyszczone. Dopiero po upływie tego czasu przedłożone zostaną pierwszemu ministrowi, ktory je wręczy Cesarzowi.

— W Londynie otrzymano dnia 7. b. m. prywatną depeszę, że dymisyonowane wojsko wschodnio-indyjskiej kompanii będzie przyłączone do wyprawy na Chiny.

Najnowsze wiadomości z Persyi otrzymane z Hamburgu drogą na Petersburg, potwierdzają dawniejsze doniesienia, że rząd wstąpił stanowczo na drogę reform w administracyi cywilnej i wojennej. Perska gazeta w Teheranie zawiera ostatniemi czasy wiele ważnych rozporządzeń w tym duchu.

— Dziennik *Pays* otrzymał wiadomość, że wypadki nad Pejho zaczynają już oddziaływać na Japan i Siam. Rządy tamtejsze chciałyby teraz okrócić znacznie prawa i prerogatywy, zapewnione konzulom europejskim na podstawie niedawnych traktatów.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 11. paźd. Cesarz przybył wczoraj o godzinie $6^1/_2$ wieczorem do Bordeaux. — Francuska eskadra zawinęła do Algesiras.

Podług telegramu z Marsylii z 10. b. m. odjechał Papież 8. b. m. do Castel Gondolfo, gdzie przyjmował księcia Grammont. Hrabia Minerva miał wyjechać z Rzymu 11. b. m.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. października.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Rusocki Józef, z Lipicy dolnej. — Jendrzejowicz Stanisław, z Fulsztyna. — Bernatowicz Władysław, z Krakowa.

Hotel europejski: Wiszniewski Jan, z Ciemierzyniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. października.

PP. Kosakowski Wincenty, do Białogłów. — Podhorodeński Eugen., na Wołyń. — Hr. Szembek Adam, do Krakowa. — Bielecki Paweł, na Wołyń. — Krokowski Alexander, do Kijowa. — Ośmiałowski Szymon, do Janczyna. — Nikodem, do Bełzca. — Latour Onufry, ces. ros. lekarz, do Kijowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.09	+ 4.6°	92.3	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.89	+ 11.5°	63.1	połud.-wsch. "	"
10. god. wiecz.	327.59	+ 7.2°	86.7	południowy "	"

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: **„Okropne kobiety,“** komedya w 3 aktach z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 13. października.

		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	65	5	70
Dukat cesarski	„ „	5	68	5	74
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	70	9	85
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	85	1	89
Talar pruski	„ „	1	82	1	86
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	75	82	26
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	25	71	83
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	65	77	75

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13, październia.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . . . wal. austr.	82	—
„ przedał „ „ 100 po	82	50
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	19

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 13, października.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 76 65. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.—; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. -.—; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. -.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.— ; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. -- —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1\frac{3}{4}$% za 100 zl. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po $4\frac{1}{2}$ za 100 zł. — --; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 885 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 203 60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 103.80. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 121.50. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 $76\frac{5}{10}$, dukaty ces. pełnej wagi. —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. października.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	68.—	68 25
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	77.80	78 —
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	72.—	72 25
dtto. „ $4\frac{1}{2}$% za 100 zł.	64.—	64.25
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	335.—	340.—
„ 1839 „ 100 „	118.—	118.—
„ 1854 „ 100 „	110.—	110 15
Renty Como po 42 lir. austr.	15.50	16.—

B. Krajów koronnych		pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	93.—	94.—
	Węgier	73.—	73.75
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	70.50	71.50
	Galicyi	72 —	72 50
	Bukowiny	69 50	70.—
	Siedmiogrodu	69.50	70.50
	innych krajów koronnych	84.—	92.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	892.—	894.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	207.70	207.90
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	545.—	548.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1820 —	1822
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	263.—	263 20
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	171 75	172 25
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	136 50	137.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	120 50	121 50
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	116.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	447.—	449.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	240.—	245.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	98 50	99.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.—	94.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	87.—	87.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	100. —	—.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	83.90	84 —

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	95.75	96.25
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102 50	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	78.—	79.—
Salma 40 „ „	39.50	40.—
Palfiego 40 „ „	35.50	36.—
Clarego 40 „ „	36.50	37.—
St. Genois 40 „ „	36.—	36 50
Windischgrätza 20 „ „	24.25	24.75
Waldsteina 20 „ „	26.25	26 75
Kegievicha 10 „ „	14.25	14.75

Na 3 miesiace.

	pien.	listy
Augsburg za 100 zl. połud.-niemieckiej waluty 5%	103 50	103 75
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	103.75	104.—
Hamburg za 100 marko banko $2\frac{3}{4}$%	91.—	91 25
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	120 75	121 —
Paryż, za 100 franków 3%	47.80	47.90

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	74 cen.	5 zł.	75 cen.
Korona	16 „	65 „	16 „	68 „
Napoleondor	9 „	66 „	9 „	68 „
Rosyjski imperyał	9 „	85 „	9 „	87 „

KRONIKA.

(Ofiary dla ranionych żołnierzy.) Jmć. ksiądz **Franciszek Czaszyński**, rz. kat. pleban w Sanoku, ofiarował obligacyę indemnizacyjną na 50 zlr. z kuponami na rzecz ranionych w tegorocznej kampanii żołnierzy cesarskich.

(Kradzież dzieci.) W Paryżu naliczono znowu w krótkim przeciągu czasu cztery kradzieży dzieci, i zapewne z tej samej przyczyny mnożą się także samobójstwa nawet pomiędzy krajowcami prowincyi Algieryi, co przedtem nie zdarzało się prawie nigdy u Mahomedanów. Algierski dziennik „Akhbar“ wylicza w krótkim czasie pięć samobójstw, a cztery z nich dopuściły się kobiety przez obwieszenie się.

(Wyroby z bursztynu.) Podobnie jak dawniejszemi czasy jest Gdańsk i dziś jeszcze głównym składem pruskiego bursztynu, tylko prześciga go teraz Paryż w sztucznem obrabianiu tego kruszcu. W Paryżu szlifują bardzo wiele bursztynu, i w tym obrobionym stanie wysyłają napowrót do Niemczy po niesłychanie wysokich cenach. Bursztyn jest nierównie twardszy niż inne kruszce żywiczne, i daje się przeto obrabiać w rozmaity sposób. Ogromne masy korali bursztynowych odchodzą do Turcyi, Księstw Naddunajskich i do Egiptu, a ztamtąd nawet do Sudanu, Nubii i Abyssynii. Dla Indyi wyrabiają z bursztynu osobno duże, płaskie i nieforemne korale do ozdabiania bożków w pagodach. Także wiele sygarniczek bursztynowych odchodzi teraz do Oryentu.

(Szczątki expedycyi Franklina), których zebrano już dość znaczną liczbę, mają być jak słychać przechowane w wielkiej sali obrazów szpitalu w Greenwich (właściwego hotelu inwalidów), gdzie znajdują się już rozmaite pamiątki po bohatyrach morskich, między innemi także uniform, w którym poległ Nelson.

(Znany francuski malarz Biard) bawi od kilku już miesięcy w borach Brazylii, i zajmuje się studyami etnograficznemi i artystycznemi. Pogłoska więc, że go rozszarpał jaguar, była fałszywa.

Wykaz

dochodów na c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika.“
Przestrzeń obrotu 23 mil.

Miesiąc	Komunikacya osób			Transport towarów			Razem	
	Liczba podróżnych	wal. aust.		cetnary celne	wal. aust.		wal. aust.	
		zł	c.		zł.	c.	zł.	c.
Wrzesień 1859	57.849	44.527	77	333.793	101.869	64	146 397	41
Dodawszy do tego od 1 stycznia do 31. sierpnia 1859	251.387	418.098	29	2,880.336	800.219	64	1,218.317	93
Razem	309.236	462.626	6	3,214.129	902.089	28	1,364715	34
Dochód brutto (na przestrzeni 17 mil) wynosił w wrześniu 1858 r.							95.489	15

Prócz tego przesłano 25.940 celnych cetnarów materyałów własnych bez policzenia należytości transportowej.

Wiedeń, 1. października 1859.

C. k. uprzyw. galicyjska kolej żelazna „Karola Ludwika“.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.